

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 8. december 2011

Sag 195/2010

Kroma A/S

(advokat Christa Westergaard)

mod

Snaptun Frysehus A/S

(advokat Michael Bach Jensen)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Horsens den 19. februar 2009 og af Vestre Landsrets 13. afdeling den 3. december 2009.

I pådømmelsen har deltaget tre dommere: Poul Søgaard, Marianne Højgaard Pedersen og Oliver Talevski.

Sagen er behandlet skriftligt, jf. retsplejelovens § 387.

Påstande m.v.

Appellanten, Kroma A/S, har påstået indstævnte, Snaptun Frysehus A/S, dømt til at betale principalt 319.013,60 kr., subsidiært 119.013,60 kr., i sagsomkostninger for byret og landsret til Kroma A/S.

Snaptun Frysehus A/S har påstået stadfæstelse.

Kromas principale påstand omfatter erstatning af afholdte udgifter ved sagen på i alt 119.013,60 kr. for begge instanser og erstatning af udgifter til advokatbistand med 100.000 kr. for hver instans. Den subsidiære påstand omfatter erstatning af de afholdte udgifter ved sagen.

Kroma har udarbejdet en opgørelse, hvoraf fremgår, at selskabet har afholdt følgende udgifter:

Retten i Horsens

Retsafgift	kr.	19.580,00
Gebyr til Teknologisk Institut	kr.	1.562,50
Honorar til skønsmand, 3 erklæringer, i alt	kr.	37.340,40
Afhjemling af skønsmand	kr.	5.700,00
Kørselsgodtgørelse til skønsmand, 300 km x 3,56 kr.	kr.	1.068,00
Betaling for tabt arbejdsfortjeneste til vidne Jens Paag	kr.	1.818,00
Kørselsgodtgørelse Jens Paag, 212 km x 1,90 kr.	kr.	402,80
Kørselsgodtgørelse til vidne Ivan Kristensen, 216 km x 1,90 kr.	kr.	410,40
Kørselsgodtgørelse til vidne <u>Søren Smed, 216 km x 1,90 kr.</u>	kr.	<u>410,40</u>
I alt for byretten	kr.	68.292,50

Vestre Landsret

Retsafgift	kr.	19.580,00
Honorar til skønsmand	kr.	16.875,00
Afhjemling af skønsmand	kr.	8.979,00
Jens Paag	kr.	714,60
Kørselsgodtgørelse til vidne, Ivan Kristensen, 65 km x 1,90 kr.	kr.	123,50
<u>Kopier og indbinding</u>	kr.	<u>4.449,00</u>
I alt for landsretten	kr.	50.721,10

Anbringender

Kroma A/S har til støtte for sin principale påstand anført, at det ikke er en forudsætning for erstatning efter gennemført dækningssalg, at det dokumenteres, at dækningssalg er sket ved udbud på et større relevant marked, idet erstatningsberegningen er underlagt rettens skøns-
mæssige vurdering. Byrettens afgørelse hvilede derfor på en forkert forudsætning.

Det ligger i sagens natur, at dækningssalg af en maskinlinje af den foreliggende karakter ikke kan udbydes på et større marked, hvilket understøttes af de for byretten afgivne parts- og vidneforklaringer. Det er ikke ved syn og skøn for landsretten dokumenteret, at maskinlinjen er udbudt på et større relevant marked, men skønsmanden har vurderet, at der ikke findes et relevant marked, og at et eventuelt bredt udbud af dækningssalg ikke vil influere på den opnåelige pris ved dækningssalg. Den foretagne dokumentation i form af en supplerende skønserklæring og afhjemling af skønsmanden har således ikke været nødvendig for at lægge det foretagne dækningssalg til grund ved vurderingen af erstatningens størrelse

Kroma har til støtte for den subsidiære påstand anført, at Snaptun Frysehus bør pålægges at erstatte Kromas positive omkostninger ved sagen, idet omkostningerne har været nødvendige for at belyse sagen og for at komme til det opnåede resultat.

Snaptun Frysehus A/S har til støtte for sin påstand om stadfæstelse anført, at Kroma ikke tilvejebragte et blot rimeligt grundlag for byrettens vurdering af Kromas erstatningskrav, selv om Snaptun Frysehus allerede ved byretssagens indledning bestred Kromas krav størrelsesmæssigt. Kroma valgte i stedet for at stole på sin egen opfattelse, hvorefter det ligger i sagens natur, at der ikke foreligger et marked for fiskerimaskiner for udvindelse af havørredrogn, når disse maskiner er frembragt under et tilvirkningskøb. Denne opfattelse kunne selvsagt ikke tjene som grundlag for byrettens vurdering af Kromas erstatningskrav.

Først under sagens behandling ved landsretten blev der – gennem klare og konkrete spørgsmål til skønsmanden – tilvejebragt et rimeligt grundlag for en skønsmæssig fastsættelse af erstatning. Der kan derfor ikke rejses berettiget indsigelse mod landsrettens omkostningsafgørelse.

Højesterets begrundelse og resultat

Dommerne Poul Søgaard og Oliver Talevski udtaler:

Der er efter vores opfattelse ikke fremkommet noget, som giver grundlag for at tilsidesætte landsrettens vurdering, hvorefter det var den yderligere bevisførelse for landsretten vedrø-

rende Kroma A/S' tab, herunder navnlig skønsmandens supplerende erklæring af 7. oktober 2009 og hans forklaring for landsretten, der førte til, at sagen fik et andet udfald i landsretten.

Det forhold, at de afgørende beviser for tabet først blev tilvejebragt under sagens behandling i landsretten, giver efter vores opfattelse ikke grundlag for at fritage Snaptun Frysehus A/S, der har tabt sagen, for at betale sagsomkostninger for landsretten til Kroma. Forholdet giver derimod grundlag for at bestemme, at Snaptun Frysehus som udgangspunkt ikke skal betale sagsomkostninger for byretten til Kroma. Vi finder dog, at Snaptun Frysehus bør erstatte gebyret til Teknologisk Institut og udgifterne til skønserklæringerne for byretten, dvs. i alt 38.902,90 kr. Vi har herved lagt vægt på, at skønsmandens erklæringer for byretten tillige er indgået i sagen for landsretten og må antages at have haft betydning for sagens udfald.

Efter det anførte skal Snaptun Frysehus til Kroma betale i alt 162.695 kr. i sagsomkostninger for byret og landsret. Sagsomkostningerne er til dækning af advokatudgift for landsretten med 80.000 kr., af retsafgift for landsretten med 17.100 kr., af andre udgifter for landsretten med 26.692,10 kr. og af de ovennævnte udgifter for byretten med 38.902,90 kr.

Dommer Marianne Højgaard Pedersen udtaler:

Selv om landsretten havde et bedre grundlag for at opgøre tabets størrelse, finder jeg, at de afgørende beviser for, at Kroma havde lidt et tab ved Snaptun Frysehus' uberettigede ophævelse af købet, forelå allerede for byretten.

Kroma havde gennemført et dækningssalg, og det er efter min opfattelse indlysende, at et salg i en sådan situation ikke kan gennemføres, uden at sælger lider et tab. Selv om dækningssalget ikke umiddelbart kunne lægges til grund, burde byretten have inddraget det i sin frie bevisbedømmelse af erstatningsbeløbets størrelse. Jeg lægger endvidere vægt på, at Kromas repræsentant for byretten forklarede, at markedet for en sådan maskine var begrænset, og at denne oplysning ikke blev imødegået fra Snaptun Frysehus' side. Byretten burde derfor efter min opfattelse have anset Kroma for den vindende part og tilkendt selskabet omkostninger også til dækning af advokatudgifter.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet, således at Snaptun Frysehus til Kroma skal betale i alt 162.695 kr. i sagsomkostninger for byret og landsret.

Sagsomkostninger for Højesteret er fastsat til dækning af advokatudgift med 15.000 kr. og af retsafgift med 6.320 kr.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom ændres, således at Snaptun Frysehus A/S til Kroma A/S skal betale 162.695 kr. i sagsomkostninger for byret og landsret.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Snaptun Frysehus A/S betale 21.320 kr. til Kroma A/S.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.